

MARIE
ROULLEAUX DUGAGE

Τα φαντάσματα
της Βιέννης

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Τα φαντάσματα της Βιέννης**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: Les fantômes de Viennes
Από τις Εκδόσεις Maison Pop, Παρίσι 2025
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Marie Roulleaux Dugage
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Έλλη Συλογίδου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαρία Σεβαστιάδου
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Κωνσταντίνος Καπένης

© Éditions Maison Pop, 2025

Published by special arrangement with Éditions Maison Pop in conjunction with their
duly appointed agent 2 Seas Literary Agency and co-agent Ersilia Literary Agency
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Πρώτη έκδοση: Ιούνιος 2026

ISBN 978-618-01-6626-2

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευσή του συνόλου ή μέρους του έργου. Επίσης απαγορεύεται η οποιαδήποτε αναπαραγωγή όλου ή μέρους του βιβλίου για σκοπούς εκπαίδευσης σε συστήματα ή τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης. Το έργο αυτό προστατεύεται και προφυλάσσεται από διαδικασίες ΤΔΜ-Διαχείρισης Δεδομένων Δοκιμών [Άρθρο 4(3) Οδηγία (ΕΥ) 2019/790].

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Από το 1979

Έδρα:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Since 1979

Head Office:

121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore:

13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800

e-mail: info@psychogios.gr
psychogios.gr

MARIE
ROULLEAUX DUGAGE

Τα φαντάσματα
της Βιέννης

Μετάφραση: Έλλη Συλογίδου

«Όλοι οι δρόμοι οδηγούν στην πόλη.
Από το βάθος της ομίχλης,
εκεί, με όλους τους ορόφους της
και τις μεγάλες σκάλες της και τα ταξίδια τους
ως τον ουρανό, προς ψηλότερους ορόφους,
σαν από όνειρο, αναδύεται».

“La ville”, *Les Villes Tentaculaires*,*
Εμίλ Βεραζέν

* «Η πόλη», *Πόλεις με πλοκάμια*. (Σ.τ.Μ.)

Περιεχόμενα

1. Η μαραθωνοδρόμος της Ρίνγκστρασε	11
2. Ένα ξεχασμένο ημερολόγιο	26
3. Μια άγνωστη ηλικιωμένη	37
4. Σάτσι	42
5. Στο <i>Café Sacher</i>	69
6. Η έπαυλη Φέρστελ	98
7. Μια βιεννέζικη χοροεσπερίδα	155
8. Η βιβλιοθήκη του Χόφμπουργκ	211
9. Το Αηδόνι της Βιέννης	269
10. Μια εξαφάνιση	300
11. Το παιδί στις φωτογραφίες	330
12. Είθε να αγαπήσεις και να αγαπηθείς όπως εμείς	345
Επίλογος	352

Η μαραθωνοδρόμος της Ρίνγκστρασε

Sorry». Ο άντρας με τη λευκή περούκα στράφηκε απότομα προς το μέρος μου και, χαμογελώντας πλατιά, μου έτεινε ένα είδος κόκκινου φακέλου, τον οποίο άνοιξε με μια απότομη κίνηση.

*«Dear Fraulein, would you like to hear the greatest show in Wien?»**

Δάγκωσα το χείλος μου. Έπειτα από αρκετούς μήνες στην αυστριακή πρωτεύουσα, μου έβγαινε πάντοτε το αγγλικό όταν ήθελα να εκφραστώ... Απάντησα με μια ελαφριά ενόχληση:

*«Nein, danke...»***

Τον πρώτο καιρό, αυτοί οι Μότσαρτ με έκαναν να γελάω. Εμφανίζονταν σε κάθε γωνιά του δρόμου, ντυμένοι με κόκκινα παλτά, φορώντας περούκες με άψογες μπούκλες και καπέλα του 18ου αιώνα, στολισμένα με φρου φρου, δαντέλες και χρυσά κρόσσια. Επιστρατεύοντας το γοητευτικότερο χαμόγελο και την καλύτερη προφορά τους, προσπαθούσαν να μου πουλήσουν σοκολάτες και εισιτήρια για συναυλίες, υπενθυμί-

* Αγαπητή κυρία, θα θέλατε να ακούσετε την καλύτερη παράσταση της Βιέννης; (αγγλικά στο κείμενο) (Σ.τ.Σ.)

** Όχι, ευχαριστώ (γερμανικά στο κείμενο). (Σ.τ.Ε.)

ζοντάς μου ότι βρισκόμασταν σε μια από τις ομορφότερες πόλεις του κόσμου, την πρωτεύουσα της μουσικής, την πόλη του Σούμαν, του Σούμπερτ και του Μπραμς... Ο Πολ με είχε πάει στην Όπερα όταν πρωτοήρθαμε, για να ακούσουμε τη φιλαρμονική ορχήστρα να ερμηνεύει μερικά διαχρονικά κομμάτια. Με είχε βοηθήσει η μεγαλοπρέπεια της αίθουσας, το βελούδο των καθισμάτων, τα χρυσά ξύλινα διακοσμητικά στοιχεία στους εξώστες και στα θεωρεία. Φεύγοντας, υποσχεθήκαμε να επιστρέψουμε και οι δύο, να χαρίσουμε στον εαυτό μας ξεχωριστές στιγμές όπως αυτή. Τώρα που το πρόγραμμά μου είχε ελαφρύνει, θα ήταν πιο εύκολο να προγραμματίσουμε τέτοιου είδους βραδιές... Κι όμως, στους τέσσερις μήνες που είχαν μεσολαβήσει, δεν είχαμε διαβεί ξανά το κατώφλι της Όπερας ούτε μία φορά.

Αμέσως μόλις αντιλήφθηκε ότι δεν ήμουν τουρίστρια –τουλάχιστον, όχι ακριβώς–, ο ψεύτικος Μότσαρτ μου απομακρύνθηκε από την είσοδο του κτιρίου, όπου είχε αναζητήσει καταφύγιο για να γλιτώσει από το χιόνι που είχε αρχίσει να πέφτει νωρίτερα. Σφίγγοντας το κασκόλ μου, έβαλα τα ακουστικά στα αυτιά μου και ξεκίνησα με μικρά βήματα, ακολουθώντας την αγαπημένη μου διαδρομή. Στον δρόμο συνάντησα κι άλλους Μότσαρτ, που τραγουδούσαν σερενάτες σε ορδές τουριστών. Η ώρα ήταν μόλις 10:15, αλλά οι τουρίστες είχαν κατακλύσει ήδη τους πεζόδρομους της Ίνερε Σταντ.* καθώς πλησίαζαν οι γιορτές, στο τέλος της χρονιάς, έκαναν την εμφάνισή τους όλο και νωρίτερα.

Άνοιξα δρόμο περνώντας ανάμεσα από ομάδες τουριστών, οι οποίοι παρατηρούσαν άναυδοι τις προσόψεις των κτιρίων που μας περιέβαλλαν, και κάλυψα με γοργό βήμα τα περσίπου

* Έτσι ονομάζεται το πρώτο δημοτικό διαμέρισμα της Βιέννης και σημαίνει «εσώτερη πόλη». (Σ.Τ.Σ.)

εκατό μέτρα που με χώριζαν από τη Ρίνγκστρασε,* επιταχύνοντας το βήμα μου παρά την πολυκοσμία. Ψιλές νιφάδες χιονιού έπεφταν πάνω στο αδιάβροχο ύφασμα του καινούργιου μου αντιανεμικού μπουφάν – ενός μπουφάν που είχα αγοράσει έναν μήνα νωρίτερα και που μου είχε στοιχίσει μια περιουσία... Ο πωλητής μου είχε εγγυηθεί ότι με αυτό το μπουφάν θα μπορούσα να συνεχίσω να τρέχω όλο τον χειμώνα, «όπως μια βέρα Βιεννέζα». Κατάφερε να μου πουλήσει και το αντίστοιχο παντελόνι για τρέξιμο, καθώς και γάντια, κασκόλ, κάλτσες που έφταναν ως τα γόνατα και αθλητικά παπούτσια με αντιολισθητικές σόλες, «απαραίτητα για τα ολισθηρά λιθόστρωτα δρομάκια της παλιάς μας πρωτεύουσας».

Το κρύο έτσουζε τα μάγουλά μου, τα ένιωθα ήδη να κοκκινίζουν, ενώ τα μάτια μου δάκρυζαν. Έφτασα στη Ρίνγκστρασε, κοντά στο Στάντπαρκ, και από κει έστριψα δεξιά, ώστε να ανηφορίσω τα πέντε χιλιόμετρα που κάλυπτε η λεωφόρος. Αμέσως μόλις βρέθηκα κάτω από τα πλατάνια που την πλαισιώνουν, άρχισα να αναπνέω βαθιά και να τρέχω με πιο σταθερό ρυθμό, αφήνοντας τη μουσική που αναδύοταν από τα ακουστικά μου να με κατακλύσει.

Ξεκίνησα το τρέξιμο αφότου ήρθα στη Βιέννη, τον Ιούλιο, έπειτα από χρόνια παντελούς έλλειψης σωματικής δραστηριότητας. Φόρεσα τα αθλητικά μου παπούτσια, παραδομένη σε μια παρόρμηση. Στην αρχή βλαστημούσα, μου κοβόταν η ανάσα, και οι μυϊκοί πόνοι με ανάγκασαν να περπατάω σαν πάπια για μέρες. Παραλίγο να τα παρατήσω, απογοητευμένη από την ιδέα ότι το σώμα μου, για άλλη μία φορά, με κρεμούσε, λίγο καιρό προτού μπω στα τριάντα οχτώ μου. Τελικά όμως επέμει-

* Είναι το όνομα της περιφερειακής λεωφόρου, που χτίστηκε πάνω στα ερείπια των παλαιών τειχών της πόλης και περιβάλλει το ιστορικό κέντρο της Βιέννης. (Σ.τ.Σ.)

να, μάλλον περισσότερο επειδή το έβαλα πείσμα παρά από αγάπη για τον αθλητισμό. Ήθελα να αποδείξω στον εαυτό μου ότι εξακολουθούσα να είμαι ικανή να κάνω ορισμένα πράγματα. Έγκυος δεν είχα καταφέρει να μείνω, αλλά θα κατέβαινα σ' έναν μαραθώνιο πριν από τα επόμενα γενέθλιά μου: το υποσχέθηκα επίσημα στον εαυτό μου τη μέρα που έκανα τα ψώνια μου σ' εκείνο το κατάστημα αθλητικών ειδών. Το ίδιο βράδυ πρότεινα στον Πολ να τρέξει μαζί μου· να κατέβουμε σ' έναν μαραθώνιο ως ζευγάρι – τι ρομαντικό! Είχα φανταστεί μια ανστηρή προπόνηση, είχα καταρτίσει ένα σχολαστικό πρόγραμμα αφού πέρασα το απόγευμα σε ιστολόγια και άλλες ιστοσελίδες που πρόσφεραν πολύτιμες συμβουλές σε αρχάριους όπως εγώ. Τον υποδέχτηκα ντυμένη με τα αθλητικά μου ρούχα, βαστώντας το πρόγραμμα στο χέρι. Εκείνος έσκασε στα γέλια – πόσο καιρό είχα να τον δω να γελάει έτσι; – και απέρριψε την πρότασή μου. Όταν προσπάθησα να τον μεταπεισω, μου απάντησε ότι γυμναζόταν ήδη κάθε εβδομάδα, καθώς έπαιζε τένις με έναν συνάδελφο, και κατέληξε υπενθυμίζοντάς μου ότι ανέκαθεν σιχαινόταν το τρέξιμο. Παραδόξως, η άρνησή του δεν αλλοίωσε τον ενθουσιασμό μου. Βέβαια, ήμουν απογοητευμένη που για άλλη μία φορά δεν καταφέραμε να βρούμε μια κοινή δραστηριότητα, αλλά αποφάσισα να παραμείνω προσηλωμένη στον στόχο μου, ακολουθώντας πιστά το πρόγραμμά μου. Από κείνη τη μέρα και ύστερα, το τρέξιμο είχε καταστεί για εμένα μια μορφή σωτηρίας. Οι προπονήσεις μου πρόσφεραν ρυθμό στις αδρανείς, για να μην πω καταθλιπτικές, μέρες μου.

Είχα φτάσει στη Βιέννη εξαντλημένη, νιώθοντας την ανάγκη να κάνω ένα διάλειμμα, να ανακτήσω τις δυνάμεις μου και να ξαναβρώ τον εαυτό μου έπειτα από χρόνια έντονης δραστηριότητας. Από τη μια η δουλειά μου ως δημοσιογράφου και από την άλλη οι θεραπείες εξωσωματικής γονιμοποίησης, στις οποίες υποβλήθηκα για πολλά χρόνια, με έκαναν να αι-

σθάνομαι ότι δεν ανήκα πια στον εαυτό μου, ότι είχα καταλήξει ξένη για μένα την ίδια. Κάθε μέρα ήταν μια πάλη, τίποτα δε με ενθουσίαζε πια. Η επιθυμία να μείνω έγκυος είχε μετατραπεί ύπουλα σε μια εμμονή που υπαγόρευε κάθε μου κίνηση, κάθε μου βήμα. Ακόμα και η δουλειά μου είχε επηρεαστεί: μια απλή στήλη εξελισσόταν σε μάχη, το παραμικρό άρθρο έπαιρνε διαστάσεις αγώνα. Η πένα μου είχε αποκτήσει μια πικρόχολη, αυστηρή χροιά, κι αυτή η μόνιμη κακία είχε κουράσει τελικά τους γύρω μου. Ο Πολ προσπάθησε να με λογικέψει. Δε θα μπορούσαμε να είμαστε ευτυχισμένοι μόνοι οι δυο μας, χωρίς παιδιά; Αρνήθηκα να το δεχτώ. Όλες οι φίλες μου είχαν μείνει έγκυοι... Μάλιστα μια από αυτές είχε κάνει δίδυμα! Τη μέρα που τόλμησε να παραπονεθεί μπροστά μου –και όχι αβάσιμα, καθώς ένιωθε δικαιολογημένα εξαντλημένη δύο εβδομάδες μετά τη γέννηση των παιδιών της–, κούνησα το κεφάλι με κατανόηση και στη συνέχεια μπλόκαρα τον αριθμό του κινητού της και ορκίστηκα να μην τη συναντήσω ποτέ ξανά. Το βράδυ πλάνταξα στο κλάμα επί ώρες.

Το μυαλό μου πονούσε, και το σώμα μου είχε υποστεί μια επίσης μεγάλη δοκιμασία. Οι ορμονικές θεραπείες το είχαν μεταμορφώσει. Όταν κοίταζα τον εαυτό μου στον καθρέφτη, δεν αναγνώριζα τίποτα. Μέρα με τη μέρα, οι γοφοί μου φάρδαιναν, ενώ η κοιλιά μου παρέμενε άκαρπη. Δεν καταλάβαινα τίποτα! Ο Πολ προσπαθούσε να μου πει πόσο με αγαπούσε, πόσο ελκυστική με έβρισκε, εγώ όμως δεν ήθελα να ακούσω κουβέντα, με αποτέλεσμα να κουραστεί κι εκείνος, να εξαντληθεί και να καταφύγει στη δουλειά, καταλήγοντας να περνάει τα τρία τέταρτα των βραδιών του στο γραφείο, ενώ εγώ μελαγχολούσα μπροστά σε τεστ εγκυμοσύνης που έβγαιναν πάντοτε αρνητικά. Δεν άντεχε πια τον εκνευρισμό μου, και παρότι καταλάβαινε τη θλίψη μου, πιστεύω ότι ουδέποτε τη συμμερίστηκε απόλυτα.

Στο ξεκίνημα των θεραπειών, είχαμε κάνει έναν σωρό εξετάσεις, προσπαθώντας να καταλάβουμε γιατί δεν έμενα έγκυος. Αποδείχθηκε ότι το πρόβλημα ήταν δικό μου. Ο Πολ δεν είχε κανένα ιδιαίτερο θέμα. Στην περίπτωση μου, αντίθετα, τα προβλήματα ήταν πολλά και σοβαρά. Τα αποτελέσματα αυτών των εξετάσεων, τις οποίες εγώ είχα απαιτήσει να κάνουμε, ενώ ο Πολ δεν ήταν και πολύ σύμφωνος, μου προκάλεσαν ένα αίσθημα ενοχής, μια ντροπή που με έπνιγε σταδιακά, όπως ένας πύθωνας που τυλίγει το θήραμά του για να το στραγγαλίσει. Στη θλίψη της μη απόκτησης παιδιών ήρθε να προστεθεί και η αδυναμία μου να κατανοήσω αυτό που συνέβαινε. Πόσο θλιβερή και άδικη μου φαινόταν αυτή η κατάσταση... Δίχως να το συνειδητοποιώ πραγματικά, βυθιζόμουν σε μια μορφή κατάθλιψης, η οποία μαύριζε τα πάντα και τα πλάκωνε κάτω από ένα πυκνό σύννεφο. Στην εφημερίδα, η δουλειά μου δεν είχε πλέον κανένα ενδιαφέρον. Είχα αρχίσει να αποτραβιέμαι, υπό το συμπονετικό βλέμμα της αρχισυντάκτριάς μου. Κι ας είχε προσπαθήσει κι εκείνη να με κρατήσει στον αφρό.

Κάπως έτσι εξελίσσονταν τα πράγματα, και κόντευα να πνιγώ, όταν ο Πολ μού πρότεινε –ή, μήπως, μου επέβαλε;– να συμβουλευτώ έναν ψυχίατρο. Χαμογέλασα ειρωνικά και ύστερα ξέσπασα σε κλάματα. Άραγε πίστευε ότι βυθιζόμουν στην τρέλα; Δικαιολόγησε την πρότασή του λέγοντάς μου ότι θεωρούσε απαραίτητο να ανοιχτώ σε κάποιον άλλο, εκτός από τον ίδιο. Ήμουν μοναχοκόρη, είχα χάσει τους γονείς μου σε αυτοκινητικό δυστύχημα δέκα χρόνια νωρίτερα, και καθώς είχα απομακρύνει όλες μου τις φίλες, αρνούμενη πλέον να έχω την όποια επαφή μαζί τους, δε μου είχε απομείνει κανένας για να μιλήσω. Το αντί του δε μου ήταν πλέον αρκετό, αυτό ήταν προφανές. Τον άκουσα και πήγα στον γιατρό, έναν ψυχίατρο ονόματι Σανόκ. Μόνο μία φορά. Αυτός μου συνέστησε να αρχίσω

πάλι να ασχολούμαι με κάποιο άθλημα και οφείλω να ομολογήσω ότι τον θυμήθηκα την πρώτη φορά που φόρεσα τα αθλητικά μου παπούτσια για να περπατήσω στη Ρίνγκοστρασε.

Επιβράδυνα το βήμα μου, επιχειρώντας να απομακρύνω τις σκοτεινές σκέψεις που με ενοχλούσαν. Όταν με κατέκλυζαν τέτοιου είδους σκέψεις, πολύ σύντομα κατέληγα να βυθίζομαι σε μια κατάσταση υπερβολικής έντασης, οι σφυγμοί μου πολλαπλασιάζονταν, ένιωθα τον παλμό τους στους κροτάφους μου, ενώ η αναπνοή μου δεν ακολουθούσε τους ρυθμούς μου, και το τρέξιμο είχε το πλεονέκτημα ότι μου επέβαλε ηρεμία. Όταν έτρεχα, δεν είχα άλλη επιλογή από το να αδειάσω το μυαλό μου και να σκεφτώ λογικά: μόνο ο ρυθμός μετρούσε.

Πλησιάζοντας στην Όπερα, λίγο νοτιότερα κατά μήκος της περιφερειακής οδού, χτύπησε το τηλέφωνό μου. Οι απαλές νότες του Σούμαν διακόπηκαν, για να παραχωρήσουν τη θέση τους σ' έναν διαπεραστικό ήχο. Κατέφυγα στις καμάρες του περιστυλίου κι έβγαλα το τηλέφωνο, προστατευμένη από τις νιφάδες του χιονιού, που ολοένα και πύκνωναν. Πάνω στην οθόνη εμφανίστηκε το όνομα «Σαντρίν». Δίστασα για μια στιγμή και μετά έβαλα το κινητό στην τσέπη μου και συνέχισα τον δρόμο μου, χωρίς να με απασχολεί το χιόνι που πύκνωνε, τυλίγοντας την πόλη και τους θορύβους της με έναν αφράτο μανδύα.

Γιατί μου τηλεφώνησε; Μήπως ήθελε να με προσκαλέσει σε κάποια από τις απογευματινές αναγνώσεις που διοργανώνει; Είχε προσπαθήσει να με πείσει να συμμετάσχω, τον πρώτο καιρό αφότου ήρθα στην Αυστρία, αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Ή, μήπως, ήθελε να μας καλέσει σε κάποιο δείπνο με Γάλλους φίλους, όπως εμείς...; Όχι, ευχαριστώ. Δε με ενδιαφέρουν τέτοιου είδους κοινωνικές εκδηλώσεις.

Αρχικά με είχε συγκινήσει το γεγονός ότι επικοινωνήσε

μαζί μου. Ο σύζυγός της είχε συνεργαστεί με τον Πολ στο Πα-
ρίσι και γνώριζε τη Βιέννη απέξω κι ανακατωτά. Σίγουρα θα
με βοηθούσε να νιώσω άνετα, σκέφτηκα... Οι συχνές προτά-
σεις της για επισκέψεις και ο θερμός ενθουσιασμός της με εί-
χαν ανακουφίσει. Κάπως έτσι, βρέθηκα να συμμετέχω σ' ένα
μάθημα ζαχαροπλαστικής –πώς φτιάχνεις ένα πεντανόστιμο
αμφελοστρόντελ;– στο υπέροχο διαμέρισμά της, που βρισκό-
ταν πολύ κοντά στο σπίτι μας. Διέκρινα στην πρόταση αυτή
μια ωραία ευκαιρία να ανακαλύψω αυτό το μυθικό επιδόρ-
πιο, εγώ που δεν είχα την παραμικρή ιδέα για τη βιεννέζικη
γαστρονομία. Δεν είχα σκοπό να γίνω σεφ (ανέκαθεν απεχθα-
νόμουν το μαγείρεμα), αλλά φαντάστηκα πως αυτή η συνά-
ντηση θα μου έδινε την ευκαιρία να γνωρίσω νέους ανθρω-
πους με τους οποίους μπορεί και να ταιριάζαμε. Εξάλλου ο
Πολ με είχε ενθαρρύνει να πάω: «Πρέπει οπωσδήποτε να γνω-
ρίσεις κόσμο... Δε θα μένεις μόνη όλη μέρα!» Παρ' όλα αυτά,
η όλη εμπειρία δε με είχε ενθουσιάσει. Η ατμόσφαιρα εκεί-
νης της συνάντησης με είχε καταθλίψει. Οι γυναίκες που είχαν
συναντήσει εκεί σχεδόν με είχαν αγνοήσει. Οι περισσότερες
από αυτές ήταν μεγαλύτερες από μένα, οπότε η συζήτηση πο-
λύ σύντομα επικεντρώθηκε στα παιδιά – μονίμως τα παιδιά!
Έφηβοι που φοιτούσαν στο Γαλλικό Λύκειο της Βιέννης, οι
επιδόσεις των οποίων για κάποιον λόγο θεωρήθηκε σκόπιμο
να συγκριθούν.

Αναπόφευκτα, κάποια στιγμή ακούστηκε η μοιραία ερώ-
τηση: «Εσύ δεν έχεις παιδιά, Ίρις; Τι κρίμα!» μου είχαν πει.
«Μα γιατί;» είχαν προσθέσει. Από παρόρμηση, και αφού πρώ-
τα κατάπια τον κόμπο που είχε σχηματιστεί ξαφνικά στον λαι-
μό μου, απάντησα κοιτάζοντας τη συνομιλήτριά μου στα μά-
τια: «Είναι πολύ απλό. Δεν τα αντέχω!» Είδα τον τρόπο να δια-
τρέχει το βλέμμα της σαν αστραπή καθώς ερχόταν αντιμέτω-
πη με το σαρκαστικό, σχεδόν ανησυχητικό χαμόγέλό μου· και

στη συνέχεια, πιάνοντάς με ελαφρά από το χέρι, γέλασε και εξαφανίστηκε στο διπλανό δωμάτιο. Ήμασταν περίπου δεκαπέντε καλεσμένες στην τεράστια κουζίνα της Σαντρίν, οπότε εύκολα μπόρεσα να ξεγλιστρήσω, δίνοντας όρκο να μην πατήσω ποτέ ξανά το πόδι μου στο σπίτι της, ό,τι κι αν σκεφτόταν ο Πολ.

Την επόμενη μέρα, η Σαντρίν μού τηλεφώνησε. Της είχαν μεταφέρει τις άκομπες ερωτήσεις από την αδιάκριτη Άνα και ήθελε να μου ζητήσει συγγνώμη: «Λυπάμαι, έπρεπε να την έχω ενημερώσει εγκαίρως...» Η Σαντρίν γνώριζε την κατάστασή μας. Το ήξερα επειδή ο Πολ το είχε πει στον άντρα της. Ήταν όμως απαραίτητο να βγάλουμε έκτακτο παράρτημα σε ολόκληρη τη Βιέννη; Τόσο ανίκανοι ήμασταν να χειριστούμε το θέμα διακριτικά; Δεν μπορώ να πω, ευγενικά ολοκληρώσαμε το τηλεφώνημα, αλλά υποσχέθηκα στον εαυτό μου να μην ξαναδώ αυτούς τους Γάλλους της Βιέννης.

Με την πάροδο του χρόνου, τώρα που νιώθω επιτέλους ήρεμη, συνειδητοποιώ ότι η αντίδρασή μου ήταν υπερβολική. Ωστόσο εκείνο τον καιρό δεν μπορούσα να κάνω διαφορετικά. Η ίδια η ιδέα να τους συναναστρέφομαι μου προκαλούσε αηδία, προτιμούσα να ανακαλύψω τη Βιέννη μόνη μου. Ούτως ή άλλως, είχα πάρα πολλά να ξαναχτίσω για να χάνω τον χρόνο μου με τη Σαντρίν, την Άνα και τις φίλες τους.

Όταν μετακόμισα στη Βιέννη, ο Πολ με ρώτησε αν σκόπευα να εργαστώ από το σπίτι ή να ψάξω για δουλειά. Απάντησα λακωνικά «Όχι αμέσως». Στην ερώτησή του «Και τι θα κάνεις, τότε;», είπα: «Θα διορθώσω τον εαυτό μου». Με αγκάλιασε κι έκλεισε τη συζήτηση λέγοντας: «Μη βιαστείς, δεν υπάρχει λόγος». Μου φαινόταν ότι ο όρος «διορθώνω» αντιστοιχούσε ακριβώς σ' αυτό που χρειαζόμουν. Το σώμα και η ψυχή μου έπρεπε να αναρρώσουν, ώστε να εφαρμόσω το παλιό ρητό του Ιουβενάλιου, που ο καθηγητής Ιστορίας στο δεύτερο έτος του

προπαρασκευαστικού προγράμματος για το πανεπιστήμιο μας επαναλάμβανε συνεχώς: “*Mens sana in corpore sano*”.*

Η προετοιμασία για τον μαραθώνιο κάλυπτε αποτελεσματικά τις προσδοκίες μου. Σταδιακά ανέκαμψα, η σιλουέτα μου αδυνάτισε και αναγνώρισα ξανά τον εαυτό μου στο είδωλο του καθρέφτη. Σιγά σιγά ανέκτησα τον τόνο και την ενέργεια που είχα χάσει.

Σε ηθικό επίπεδο, ο Πολ φοβόταν την απομόνωσή μου. Μήπως κινδύνευα να πέσω σε ακόμα μεγαλύτερη κατάθλιψη, μόνη μέσα στους τέσσερις τοίχους του διαμερίσματός μας, σ’ αυτή τη νέα πόλη όπου δε μιλούσα τη γλώσσα και δε γνώριζα κανέναν; Παραδόξως, αυτή η μοναξιά δε με τρώαζε ιδιαίτερα, μιας και πάντοτε ήξερα πώς να απασχολώ τον εαυτό μου. Μάλιστα είχα την αίσθηση πως θα μπορούσε να εξελιχθεί σε μια ευκαιρία.

Τελικά έδωσα στον εαυτό μου χρόνο για να επιλέξει την κατεύθυνση που ήθελε να ακολουθήσει.

Σκέφτηκα, επίσης, πως θα ήταν μια ευκαιρία να φροντίσουμε τη σχέση μας. Κι αυτό επειδή, προτού εγκατασταθούμε στη Βιέννη, είχαμε περάσει μερικές ταραχώδεις εβδομάδες, κατά τη διάρκεια των οποίων αναρωτήθηκα αν η αγάπη μας θα αντέξει στην καταιγίδα. Μετά την τελευταία μου ανεπιτυχή προσπάθεια εξωσωματικής γονιμοποίησης, είχα ενημερωθεί για τις δυνατότητες να πάω στο εξωτερικό, ώστε να καταβάλω νέες προσπάθειες. Το είχα συζητήσει με τον Πολ –δίχως να του ζητήσω πραγματικά τη γνώμη του– στην πόρτα, όταν επέστρεφε από το γραφείο αργά το βράδυ ή στα κενά ανάμεσα στα πολλά τηλεφωνήματα που καταλάμβαναν πλέον τα περισσότερα Σαββατοκύριακά του. Είχα συναισθήσει της εμμονής μου, η οποία μας απομάκρυνε αμείλικτα τον έναν από

* Νους υγιής εν σώματι υγεί (λατινικά στο κείμενο). (Σ.τ.Σ.)

τον άλλο, αλλά μου ήταν αδύνατο, αδιανόητο να εγκαταλείψω την προσπάθεια. Είχαμε δεσμευτεί πάρα πολύ. Είχαμε επενδύσει πάρα πολλά σ' αυτές τις εξαντλητικές, απάνθρωπες διαδικασίες ώστε να παραδεχτούμε την ήττα μας. Είχα ζήσει αυτή την αναζήτηση σαν μια μάχη, και η ήττα –καθώς έτσι αντιλαμβανόμουν τη διακοπή των προσπαθειών μας– θα ήταν μοιραία για μένα, όπως φανταζόμουν τότε.

Θα θυμάμαι σε όλη μου τη ζωή το βλέμμα του Πολ εκείνο το βράδυ. Επιστρέφοντας νωρίτερα από το γραφείο συμβούλων επιχειρήσεων όπου εργαζόταν, κάθισε βαρύς στον καναπέ του σαλονιού μας στην οδό Κλισί, χωρίς καν να διαθέσει μια στιγμή για να ανάψει το φως, κι έγειρε το κεφάλι του στο δερμάτινο προσκέφαλο. Από το παράθυρο, τα φώτα της πινακίδας του μπιλιαρδάδικου απέναντι από το σπίτι μας κάλυπταν με μια πολύχρωμη λάμψη τα κουρασμένα χαρακτηριστικά του προσώπου του. Κοίταξε για μια στιγμή το ταβάνι, ενώ εγώ κάθισα στην πολυθρόνα απέναντι από τον καναπέ, προκειμένου να του μιλήσω για μια κλινική στην Ολλανδία. Είχα συνεννοηθεί τηλεφωνικά με μια βοηθό, η οποία με είχε συμβουλέψει να ετοιμάσω έναν φάκελο.

«Σταμάτα», με διέκοψε, χωρίς καν να σηκωθεί. «Σταμάτα, σταμάτα, σταμάτα, Ίρις!» συνέχισε απότομα ενώ κάρφωνε τα φωτεινά μάτια του πάνω μου.

Ξαφνικά μου φάνηκε όμορφος – τόσο όμορφος όσο δε μου είχε φανεί εδώ και πολύ καιρό. Κι εκεί, στο ημίφως του διαμερίσματος που είχαμε αγοράσει μετά τον γάμο μας, εδώ και πενήντα χρόνια, ένιωσα το έδαφος να χάνεται κάτω από τα πόδια μου μόλις διασταυρώθηκαν τα βλέμματά μας. Η ματιά του με είχε παραλύσει, οπότε μέσα σε τρία δευτερόλεπτα κατάλαβα ότι κινδύνευα να χάσω τα πάντα αν επέμενα να θέλω να μείνω έγκυος ενώ είχαμε προσπαθήσει ήδη τόσο πολύ.

«Ίρις, δεν αντέχω πια. Δε μας αναγνωρίζω πλέον. Δε σε αναγνωρίζω. Δεν καταλαβαίνω προς τα πού οδεύουμε οι δυο μας», πρόσθεσε.

Εκείνη τη στιγμή, ένα τεράστιο κύμα μίσους με κυρίεψε. Νομίζω πως θα ήμουν ικανή να τον χτυπήσω. Πώς μπορούσε να είναι τόσο εγωιστής; Πώς μπορούσε να μου μιλάει έτσι, ενώ εγώ περνούσα μια κόλαση εδώ και μήνες –χρόνια!– για να του χαρίσω ένα παιδί;

Δεν ξέρω πώς, αλλά κατάφερα να διατηρήσω την ψυχραιμία μου και τον ρώτησα τι εννοούσε με το «δεν αντέχω πια».

«Ίρις, θέλω να σταματήσουμε να προσπαθούμε να γίνουμε γονείς, παρά τη στεναχώρια που αυτό συνεπάγεται. Δε θα κάνουμε παιδιά. Πρέπει να το αποδεχτείς τώρα, όπως το αποδέχτηκα κι εγώ».

Ξέσπασα σε κλάματα και ύστερα του φώναξα:

«Έχεις συνειδητοποιήσει πόσες θυσίες έχω κάνει; Και μου ζητάς να τα παρατήσω;»

Εκείνος αναστέναξε προτού μιλήσει.

«Θέλω μόνο να είμαστε και πάλι ευτυχισμένοι. Θέλω να ξαναβρούμε ο ένας τον άλλο, χωρίς να σκεφτόμαστε τίποτε άλλο, παρά μόνο αυτό που χτίζουμε μαζί. Δε θέλω πια ραντεβού με τον τάδε καθηγητή και τον δείνα γυναικολόγο. Δε θέλω πια να σε βλέπω να υποφέρεις από τις διεγέρσεις, τις παρκεντήσεις, τις μεταφορές. Δε θέλω πια να βλέπω την απόγνωσή σου όταν διαπιστώνεις ότι η εξέταση αίματος παραμένει αρνητική. Δεν αντέχω πια αυτή την κατάσταση...»

Ανακάθισε, στήριξε τους αγκώνες στα γόνατά του, ένωσε τα χέρια και κούνησε το κεφάλι του.

«Πού έχουμε φτάσει, Ίρις; Θυμήσου ποιοι ήμασταν εσύ κι εγώ. Θυμήσου τα γέλια μας, τα ταξίδια μας, την εμπιστοσύνη μας στο μέλλον. Δε θέλω πια να βλέπω τη ζωή μας να κρέμεται από ένα τεστ εγκυμοσύνης...»

Το σοκ ήταν τόσο μεγάλο, ώστε δεν ήξερα πώς να απαντήσω. Αλήθεια, χρειαζόταν να δώσω κάποια απάντηση; Μια παρατεταμένη σιωπή είχε απλωθεί μεταξύ μας, που κάθε τόσο τη διέκοπταν οι λυγμοί μου.

Ο Πολ ήταν εκείνος που τελικά την έσπασε.

«Υπάρχει κάτι που θέλω να σου πω εδώ και εβδομάδες. Δεν τολμούσα να το κάνω, γιατί φοβόμουν την αντίδρασή σου, αλλά δε γίνεται να το αναβάλλω άλλο. Ο Ματιέ (ο προϊστάμενός του στη μικρή εταιρεία συμβούλων στην οποία είχε ενταχθεί έπειτα από δέκα χρόνια εργασίας σε μεγάλη εταιρεία) μου πρότεινε να πάω ν' ανοίξω ένα γραφείο στη Βιέννη».

Έμεινα να τον κοιτάζω εμβρόντητη.

«Στη Βιέννη;»

«Στην Αυστρία. Έχει προσλάβει ήδη άνθρωπο στη Βιέννη και πρέπει να τον συναντήσω μέσα στις επόμενες εβδομάδες. Θα είναι δική μου ευθύνη να δημιουργήσω μια ομάδα εκεί. Είναι πεπεισμένος ότι η Βιέννη έχει μεγάλες προοπτικές».

Ήταν τέτοια η κατάπληξή μου, ώστε ξαφνικά τα δάκρυά μου έπαψαν να κυλούν. Ο Πολ σηκώθηκε, έβαλε τα χέρια στις τσέπες του, πλησίασε στο παράθυρο και κοίταξε έξω.

«Λοιπόν, τι λες...;» ψιθύρισε καθώς στράφηκε προς το μέρος μου.

Εγώ μουρμούρισα:

«Μα έχεις να μιλήσεις γερμανικά από το λύκειο...»

Ο Πολ χαμογέλασε, προφανώς ανακουφισμένος, και αποκρίθηκε, καθισμένος απέναντί μου στον καναπέ:

«Μη νομίζεις... Εδώ και τρεις μήνες κάνω μαθήματα από τέσσερις ώρες κάθε εβδομάδα».

«Δε μου είχες πει τίποτα!»

«Στην αρχή δεν ήμουν σίγουρος ότι η ευκαιρία θα παρουσιαζόταν πραγματικά... Μετά φοβήθηκα να σ' το πω».

Αρχικά παρέμεινα σιωπηλή, καθώς αναλογιζόμουν τι θα

σήμαινε μια τέτοια αναστάτωση για τον Πολ και για μένα. Παρ' όλα αυτά, μαντεύοντας τι ετοιμαζόταν να μου πει, τόλμησα να ρωτήσω:

«Έχεις δώσει ήδη την απάντησή σου;»

Έγνεψε καταφατικά, δίχως να πάρει το βλέμμα του από πάνω μου.

«Χωρίς καν να μου μιλήσεις;»

Πέρασε τα δάχτυλα μέσα από τα μαλλιά του, αναστενάζοντας ξανά.

«Ξέρω, φαντάζει εγωιστικό, Ίρις. Αλλά σ' το είπα, δεν αντέχω πια. Μερικές φορές, όταν σ' ακούω, νιώθω ότι δεν είμαι παρά ένας πιθανός δωρητής σπέρματος στα μάτια σου. Έχεις ξεχάσει εντελώς το παρελθόν μας, το ποιοι ήμασταν προτού βρεθούμε σ' αυτό το κολαστήριο».

«Πώς μπορείς να είσαι τόσο σκληρός; Ότι έκανα τα τελευταία χρόνια το έκανα μόνο και μόνο για να μπορέσουμε εσύ κι εγώ να δημιουργήσουμε μια οικογένεια».

«Το ξέρω και θαυμάζω το θάρρος και τη δύναμή σου. Δεν μπορείς να φανταστείς πόσο ευγνώμων σου είμαι που προσπάτησες τα πάντα, που διοχέτευσες όλο αυτό το πάθος και την πίστη σου. Αλλά δεν αντέχω πια να σε βλέπω να χάνεσαι στη θλίψη. Αρνούμαι να πιστέψω ότι τα καλύτερα έχουν περάσει, ότι δε θα είμαστε ποτέ πια ευτυχισμένοι επειδή δε θα έχουμε παιδιά. Είμαστε ήδη οικογένεια, Ίρις. Μια οικογένεια στην οποία θέλω να πιστεύω».

Με τη σειρά μου, σηκώθηκα και στάθηκα μπροστά στο παράθυρο, για να κοιτάξω τον δρόμο που εκτεινόταν εκεί κάτω. Οι περαστικοί συνωστίζονταν στα πεζοδρόμια, άνοιγαν τις πολύχρωμες ομπρέλες τους τώρα που είχε αρχίσει να βρέχει.

«Τι ακριβώς μου ζητάς, Πολ;»

Έτοι όπως στεκόταν πίσω από την πλάτη μου, απάντησε:

«Σου ζητάω να έρθεις μαζί μου στη Βιέννη. Σ' αγαπώ, Ίρις.

Δεν μπορώ να φανταστώ το μέλλον χωρίς εσένα. Δε σκοπεύω όμως να εγκαταλείψω αυτή την ευκαιρία για να κυνηγήσω μια χίμαιρα».

«Δηλαδή;»

«Αν έρθεις, θέλω να ξεκινήσουμε από το μηδέν, ώστε να πάrouμε τη ζωή μας στα χέρια μας. Οι δυο μας».

Μόνο οι δυο μας, μονάχα εμείς οι δύο.

«Κι αν αρνηθώ; Αν αποφασίσω να μείνω στο Παρίσι;»

Ο Πολ αναστέναξε. Δεν τολμούσε να μιλήσει. Τον τρόμαξε η βαρύτητα της κουβέντας που ετοιμαζόταν να ξεστομίσει. Αντιμέτωπη με τη δειλία του, άνοιξα το στόμα μου και άρθρωσα εγώ τα λόγια που τρομοκρατούσαν και τους δυο μας.

«Τότε, αυτό θα είναι το τέλος».

Η Ίρις άφησε το Παρίσι για να ακολουθήσει τον Πολ, τον σύζυγό της, στη Βιέννη. Ενώ εκείνος ανθεί, εκείνη νιώθει ξένη μέσα σ' αυτή την άγνωστη πόλη. Το μοναδικό ευχάριστο διάλειμμα στις μοναχικές της μέρες είναι οι ώρες που τρέχει κατά μήκος της Ρίνγκστρασε, της περίφημης λεωφόρου της Βιέννης.

Μια μέρα, πίσω από ένα σοβατεπί στο διαμέρισμά τους, η Ίρις ανακαλύπτει ένα τετράδιο κρυμμένο μέσα στον τοίχο. Η παλιά γραφή χρονολογείται από το 1862· τα λόγια αυτά είναι υπογεγραμμένα από τον Αντρέας, έναν νεαρό αρχιτέκτονα. Με τη βοήθεια της Εμίλια, μιας εκκεντρικής γειτόνισσας και πρώην τραγουδίστριας οπερέτας, η Ίρις ξεκινάει μια έρευνα μέσα στον χρόνο.

Σιγά σιγά, οι έρευνές τους τις οδηγούν στην αυτοκρατορική Βιέννη και στις αντιθέσεις της: τους λαμπερούς χορούς της αριστοκρατίας, τα σκοτεινά σοκάκια των εργατών που είχαν έρθει από τη Βοημία... Πίσω από τη χρυσή όψη της Ιστορίας, μια άλλη αλήθεια αρχίζει να αποκαλύπτεται, και οι ψίθυροι του παρελθόντος θα ξυπνήσουν την καρδιά του παρόντος.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
psychogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ. ΣΗΣ: 32597